

**ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
"ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ"**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**19 ЛИСТОПАДА 2018 Р.
М. УЖГОРОД**

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Кафедра фінансів і банківської справи
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка
Кафедра фінансів Національного університету «Львівська політехніка»

Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
19 листопада 2018 року
м. Ужгород**

Ужгород – 2018

III Всеукраїнська науково-практична конференція «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти»

Аналіз світової банківської системи в умовах глобалізації	
Мартінова Н.О.	59
Чинники впливу на обсяг та структуру грошової маси в Україні	
Миркун Б.А.	61
Особливості валютного регулювання в Україні в сучасних умовах	
Пантьо В.А.	63
Сутність і класифікація фінансових інструментів	
Проценко О.Л.	67
Необхідність економічних заходів з адаптації сфери охорони громадського здоров'я України до глобальних кліматичних змін за європейським зразком	
Пужакова А.С.	70
Вплив фінансової глобалізації на економічну систему України	
Рибалка Т.І.	72
Фінансово-кредитні інститути як складові політики сприяння експорту на національному рівні	
Росоха С.	74
Система пенсійного забезпечення в Україні: сучасний стан та проблеми реформування	
Рудик В.К.	78
Особливості сучасного етапу реформування національної пенсійної системи	
Саламаха Ю.В.	81
Значення фінансової безпеки для економіки України в сучасних умовах господарювання	
Сіренко Н.М., Мікуляк К.А.	83
Розвиток аграрного сектору в умовах глобалізації	
Соболева-Терещенко О.А., Кислицька І.І.	87
Фінансова складова розвитку трудового потенціалу в умовах глобалізаційних процесів	
Староста В.Ю.	90
Основні учасники міжнародного валютного ринку	
Терновська К.Є.	95
Податкова безпека України, актуальні виклики та загрози	
Тимчак М.В., Шетеля В.В.	98
Шляхи реформування медичного страхування в Україні на сучасному етапі	
Тітор В.С.	102
Стратегії інтеграції України у світовий фінансовий ринок	
Тороні Г.П.	104
Вплив зовнішнього державного боргу на фінансову безпеку держави	
Хамула А.В.	107

– розроблювати дієві системи захисту та контролю залучення і використання коштів надані іноземними інвесторами.

Необхідно зазначити, що Україна має унікальні можливості, що здатні забезпечити їй таке становище. Тому система фінансової безпеки повинна забезпечувати вирішення наступних завдань:

– вдосконалити політику збору податків, особливо у сфері посилення платіжних розрахунків для всіх суб'єктів господарювання;

– змінити та удосконалити існуючу вітчизняну нормативно – правову базу, що стосується фінансово – економічної безпеки

– створити та регулювати діяльність дієвої комісії з контролю за використанням всіх бюджетних коштів [2].

Отже, фінансова безпека є цілісною складовою національної безпеки України та однією з найважливіших складових економічної безпеки. Прийнятний рівень фінансово-економічної безпеки не можливий без здійснення структурної перебудови та забезпечення підвищення конкурентоспроможності національної економіки. В свою чергу, врегулювання фінансово-економічної безпеки є вирішальним фактором у забезпеченні всіх складових безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Івашко О. Фінансова безпека України в умовах кризових явищ в економіці /О.Івашко // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.-№2.- 2015.- С. 61-66
2. Смоквіна Г.А. Фінансова безпека як складова економічної безпеки України /Г.А.Смоквіна // Економіка: реалії часу.- №3 (13).- 2018
3. Тарасенко О.Ю. Економічна безпека України: загрози та перспективи забезпечення /О.Ю.Тарасенко// Вісник Донбаської державної машинобудівної академії.- №1 (40).- 2017.- С. 184-187

Наталя Сіренко, д.е.н., професор,

Катерина Мікуляк, асистент

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Аграрний сектор економіки України є складовою національного господарства та цілісною виробничо-економічною системою, яка об'єднує низку сільськогосподарських та промислових галузей, спрямованих на одержання, транспортування, зберігання, переробку та реалізацію сільськогосподарської продукції.

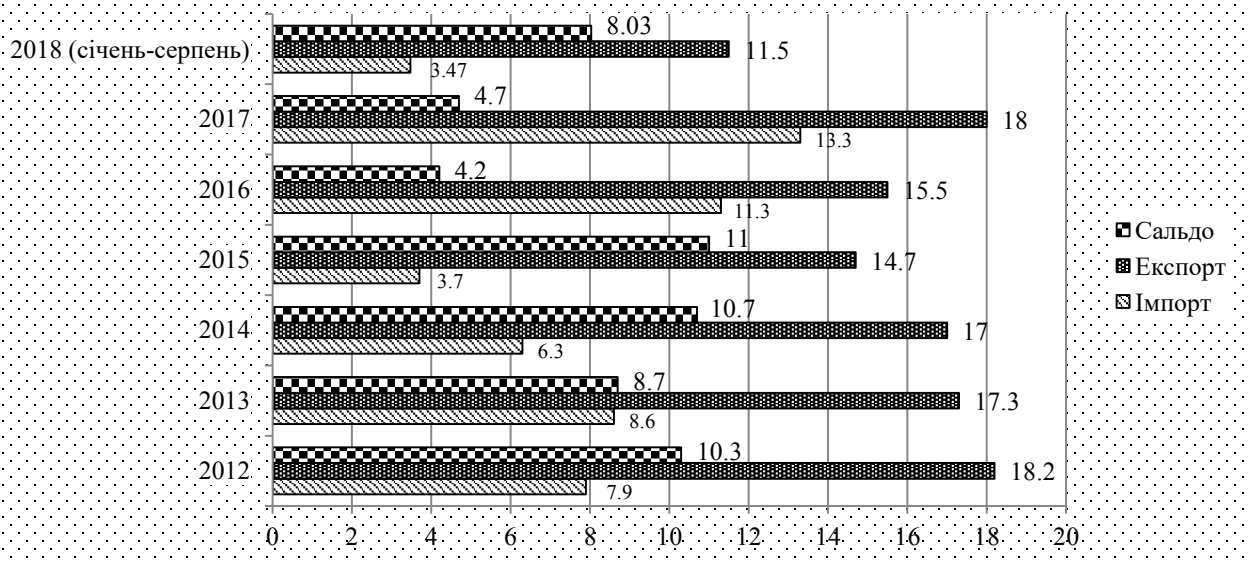
Динамічність розвитку сільського господарства та стрімкі глобалізаційні процеси світових ринків аграрної сировини впливають на розвиток окремих економічних систем та вимагають постійного аналізу змін обсягів виробництва

аграрної продукції як за регіонами планети, так і за окремими країнами – основними її виробниками. Систематичний моніторинг динаміки змін в обсягах торгівлі аграрною продукцією у вигляді сировини і продовольчих товарів є необхідною складовою розвитку ринкової інфраструктури.

Особливості розвитку аграрного сектору економіки України в умовах динамічних глобалізаційних процесів досліджували у своїх працях вітчизняні науковці, до числа яких належать: О. Єранкін [1], І. Кириленко [4], Ю. Лупенко [5], М. Пугачов [5] та ін.

Розвиток будь-якої країни та успішність її зовнішньоекономічної діяльності багато в чому залежить від виходу на нові ринки, тобто від поширення географії експорту [3]. Аграрний сектор економіки залишається одним із основних джерел валютних надходжень до України за рахунок експортованої продукції.

У 2015-2017 рр. відбулося прискорене зростання експорту конкурентоспроможної аграрної продукції (рис. 1), за рахунок чого покращилося сальдо торгівлі, абсолютне вираження якого склало 11,9 млрд дол. США, що на 2,0 млрд дол. США перевищує середній рівень 2012-2014 рр.

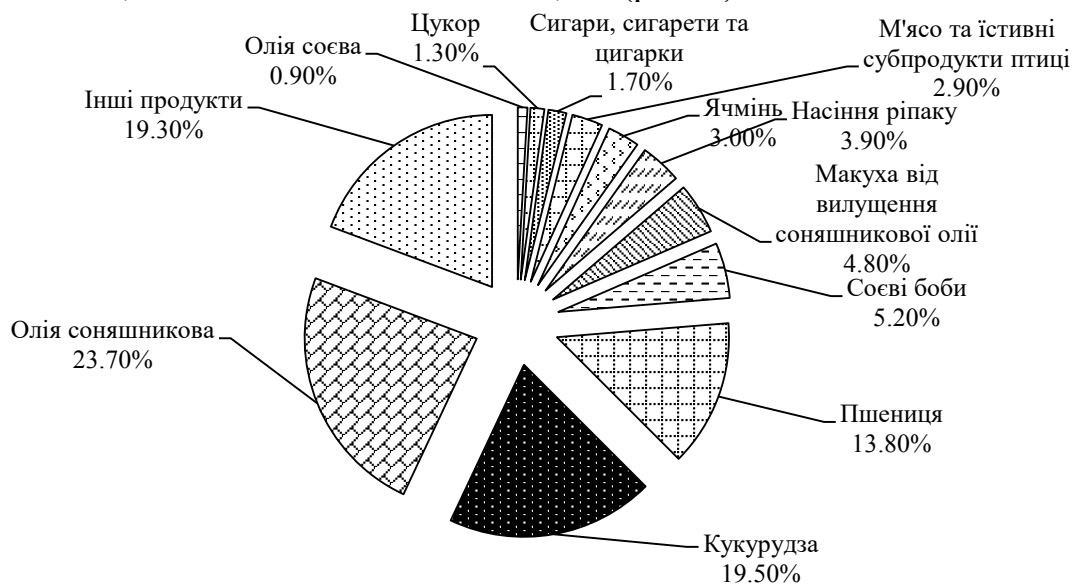
Рис. 1. Динаміка обсягів зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією України, млрд дол. США

Джерело: побудовано авторами на основі даних [2]

Станом на кінець 2017 р. експорт продукції аграрного сектору становив 18,0 млрд дол. США, що на 16,1% більше за показник попереднього року. Обсяг імпорту продукції аграрного сектору становить 13,3 млрд дол. США, що перевищує показник 2016 р. на 2,0 млрд дол. США (або 17,7%). У січні-серпні 2018 р. експорт аграрної продукції становив 11,5 млрд дол. США, що на 0,6% більше ніж у 2017 р., а імпорт – 3,47 млрд дол. США, відносно вираження якого – 23,3 відсотки. Щодо різниці між експортними та імпортними операціями, то

сальдо є позитивним – 8,03 млрд дол. США, а до продукції, яка сформувала його більшою мірою, слід відзначити олію соняшникову та кукурудзу, які разом забезпечили профіцит 4868,0 млн дол. США [2].

У січні-серпні 2018 р. понад 43,0% валютної виручки від експорту продукції аграрного сектору забезпечили олія соняшникова – 23,7% та кукурудза – 19,5 відсотки. Частка більшості експортованих товарів не перевищила 5,0%, за винятком пшениці, питома вага якої склала 13,8% (рис. 2).

Рис. 2. Товарна структура експорту аграрної продукції у січні-серпні 2018 р., %

Джерело: побудовано авторами на основі даних [2]

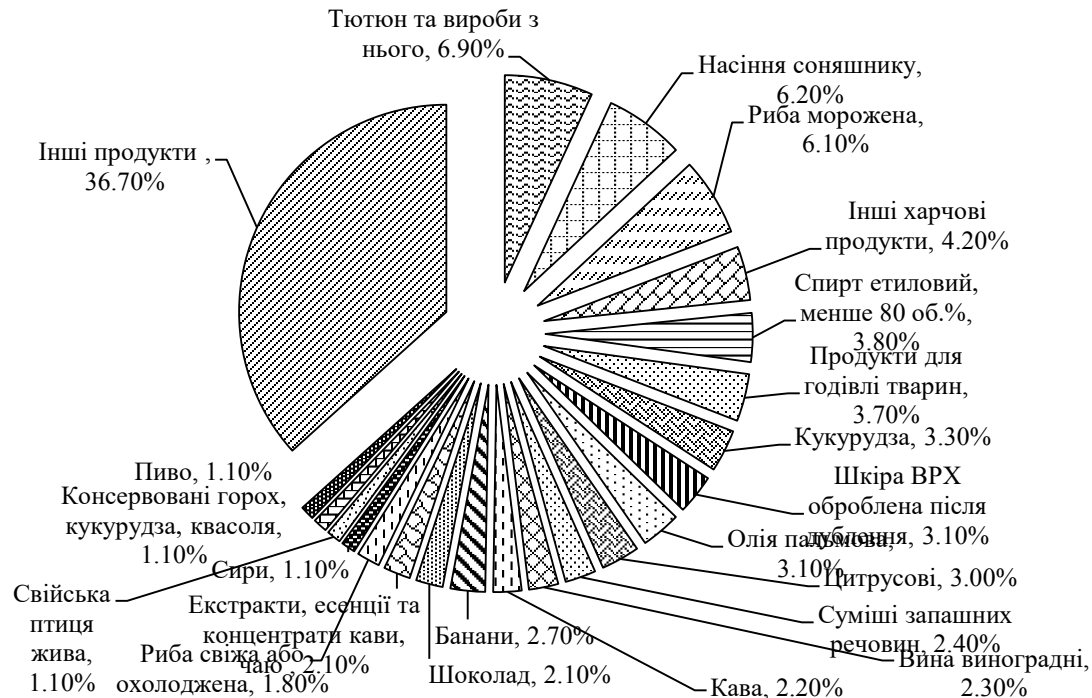
У січні-серпні 2018 р. порівняно з аналогічним періодом попереднього року відбулося стрімке зростання експорту товарів вітчизняного виробництва, а саме: бобових овочів - у 9 разів; жита - у 3,8 рази; капусти - у 3,7 рази; спирту етилового - у 2,7 рази; йогурту та кефіру, вина, волоських горіхів, моркви та буряка - у 1,6 рази; насіння ріпаку - у 1,4 рази [2].

Щодо імпорتنих операцій, то їх основу становлять насіння соняшнику, риба морожена, цитрусові, кукурудза, тютюн, інші харчові продукти та продукти для годівлі тварин.

Встановлено, що майже 38,0% або 1315,9 млн дол. США імпорту агропродовольчих товарів - продукція не критичного імпорту (рис. 3), виробництво якої є традиційним в Україні.

В розрізі країн основними торговельними партнерами України є: за експортом - Індія (11,5% від загального обсягу експорту української агропродукції), Китай (6,1%), Єгипет (5,9%), Нідерланди (5,8%), Іспанія (4,8%) та Туреччина (4,6%); за імпортом – Польща (10,4% від загального обсягу імпорту

Україною агропродукції), Німеччина (9,4%), Туреччина (6,4%), Франція (5,0%) та США (4,6%) [2].

Рис. 3. Товарна структура імпорту аграрної продукції у січні - серпні 2018 р., %

Джерело: побудовано авторами на основі даних [2]

Отже, в умовах глобалізації, та з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду, підвищити конкурентоспроможність вітчизняного аграрного сектору можливо за рахунок збільшення експортного потенціалу вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції, а також шляхом формування дієвої інфраструктури аграрного ринку і забезпечення розширеного доступу виробників до організованих каналів збуту сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел:

1. Єранкін О. О. Маркетинг в АПК України в умовах глобалізації: моногр. / О. О.Єранкін – К.: КНЕУ, 2009. – 420 с.
2. Зовнішньоторговельний обіг продукції АПК [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://clck.ru/Eehpr>.
3. Рейтинг регіонів по виробництву продукції сільського господарства [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://clck.ru/EeTT8>
4. Кириленко І.Г. Глобалізація Ноосфери. Перспективи України: моногр. / І. Г. Кириленко. – Вінниця: Нілан, 2014. – 464 с.
5. Лупенко Ю. О. Формування глобального і регіонального ринків сільськогосподарської сировини та продовольства: моногр. / Ю.О.Лупенко, М. І. Пугачов та ін. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. – 320 с.

6. Сіренко Н. М. Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки в контексті глобалізації та євроінтеграції / Н. М. Сіренко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – Т. 2, Вип. 1 (4). – С. 265-272.

*Олена Соболева-Терещенко, к. е. н., доцент
Інна Кислицька, студентка 4 курсу
Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ*

ФІНАНСОВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Глобалізація процесів в багатьох сферах життя нерозривно пов'язана з поглибленням взаємозв'язків в фінансовій та економічній сферах, заснованих на мобільності капіталу, робочій силі, інформації та ідеях у світовому масштабі. Перспективи розвитку кожної країни визначають ресурси, які в них є, особливо, фінансовий та трудовий потенціал. Глобалізація спонукає розвиток будь-якої сфери життєдіяльності в конкретному напрямку, що нерідко призводить до негативних наслідків. Таким чином, стимул об'єднуватися та розвиватися з іншими країнами може бути досить важким і тривалим процесом.

Сучасний розвиток України в умовах Євроінтеграції характеризується тим, що стан фінансово-економічної сфери не є досконалим. За рахунок тенденцій розвитку, Україна намагається йти поряд із провідними державами ЄС та відповідати міжнародним вимогам розвитку фінансово-економічної системи, що часто несе за собою негативні моменти, які лише накопичуються.

Для України глобалізація має два значення. З одного боку, вона дає поштовх до введення нових змін та реформування ринкової економіки та інтеграції у міжнародні організації. З іншого боку, нестабільна політична ситуація, розбіжність стандартів та поглядів, слабо розвинута економіка викликають залежність України від більш сильних та розвинених держав [1].

Сучасному державному уряду треба вміло визначати переваги глобалізації і використовувати їх на користь державі. Провести синтез стандартів глобалізації та власних методів розвитку фінансової системи.

Потреба в цьому проявляється на кожному етапі життя, особливо актуальним є виїзд робітників та висококваліфікованих спеціалістів за кордон у пошуках високооплачуваної роботи (рис. 1). На сьогодні кількість трудових мігрантів родом з України налічує близько 5,8 млн. осіб [4].

Як свідчать дані найбільша кількість трудових мігрантів їдуть до Польщі, яка має територіальну близькість до України та схожу мову, але вищий рівень оплати праці. На другому місці знаходиться Росія в якій відсутній мовний бар'єр для трудових мігрантів. Існує дещо вищий рівень оплати праці в окремих регіонах великих міст та дальніх регіонах сурового клімату. Європейські держави з